

पीएम श्री केंद्रीय विद्यालय

सावधिक परीक्षा 1 संस्कृत कक्षा- 7 पूर्णांक- 40

प्रश्न 1 अधोलिखित पठित गद्यांश के आधार पर प्रश्नों के उत्तर दें 6

भारतमातुः हस्ते विलसति त्रिवर्णयुतः राष्ट्रध्वजः। अहो अस्य शोभा ! अस्मिन् राष्ट्रध्वजे केशरः श्वेतः, हरितः च वर्णाः विराजन्ते। ध्वजस्य मध्ये सुन्दरं नीलवर्णं चक्रमपि शोभते। ध्वजे विराजमानाः वर्णाः चक्रं च विशिष्टं सन्देशं प्रयच्छन्ति ।

I एक पदेन उत्तरत

भारतमातुः हस्ते किम् विलसति?

कस्य मध्ये सुन्दरं नीलवर्णं चक्रमपि शोभते ?

II पूर्ण वाक्येन उत्तरत

ध्वजे विराजमानाः वर्णाः चक्रं च विशिष्टं किम् प्रयच्छन्ति ।

III निर्देशानुसार उत्तर लिखो

भारतमातुः हस्ते विलसति त्रिवर्णयुतः राष्ट्रध्वजः। इस वाक्य में क्रिया पद क्या है ?

विशिष्टं सन्देशं अत्र विशेषण पदम् किम्

प्रश्न 2 अधः प्रदत्तानां प्रश्नानाम् एकपदेन पदद्वयेन वा उत्तरं लिखन्तु - 6

(क) पर्वतराजः कः ?

(ख) समुद्रः कस्याः चरणौ प्रक्षालयति ?

(ग) त्रिवर्णयुतः ध्वजः कुत्र विलसति ?

(घ) नरः कतिभिः वकारैः पूजितः भवति ?

(च) पुरुषेण कति दोषाः हातव्याः

(छ) बुद्धिः केन शुध्यति ?

प्रश्न 3 अधोलिखितानां शब्दानाम् उदाहरणानुसारं पर्यायपदानि लिखन्तु - 5

(1) जलम्.....(ख) लोचनम्.....(ग) धनम्.....(घ) बुद्धिः.....(ङ) रिपुः.....

प्रश्न 4 निम्नलिखित शब्दरूप को पूरा करें 5

बालिका	बालिके	बालिकाः
.....	बालिके	बालिकाः
बालिकया	बालिकाभ्याम्	बालिकाभिः
बालिकायै		बालिकाभ्यः

..... बालिकाभ्याम् बालिकाभ्यः
 बालिकायाः बालिकानाम्
 बालिकायाम् बालिकयोः

प्रश्न 5 निम्नलिखित धातु रूप को पूरा करें 5

प्रथम पुरुष		गमिष्यतः	
मध्यम पुरुष	गमिष्यसि		गमिष्यथ
उत्तम पुरुष		गमिष्यावः	

प्रश्न 6 निम्नलिखित संख्याओं को संस्कृत में लिखो 5

12..... 18..... 13 86

प्रश्न 7 निम्नलिखित शब्दों की संधि विच्छेद कीजिए 5

दया + आनंद : रवि + इन्द्रः भानु + उदय : मम + एक : सदैव

प्रश्न 8 निम्नलिखित शब्दरूप को पूरा करें 3

विभक्ति	एकवचन	बहुवचन
प्रथमा	पुष्पम्	पुष्पानि
तृतीया		पुष्पैः
पंचमी	पुष्पात्	
षष्ठी	पुष्पस्य	पुष्पाणाम्
सप्तमी	पुष्पे	

